

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΤΟΜΟΣ Ζ'.
ΑΡΙΘΜ. 8 (152).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἐτήσια μὲν
φρ. χρ. 25 ἐξάμηνος δὲ φρ. χρ. 12 1/2.

ΕΤΟΣ Ζ'.
τῆ 15/27. Ἰουλίου 1891.

Ο Μ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.

ΤΟΙΣ πᾶσι γνωστὸν τυγχάνει ὅτι μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ διασημοτάτων Ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία, Σιών ἁγία, μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὸ τῆς καλλικελεύου χελιδόνος τῆς Ἐκκλησίας, Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, δικαίως προσαγορευομένη. Ἡ πρεσβυγενὴς αὕτη Ἐκκλησία, ἡ πρώτη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, τοῦ μαρτυρικῶ στεφάνῳ στεφθέντος, πηδαλιουχηθεῖσα, καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντινουπόλεως Μαρκιανοῦ τῷ 451 ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Δ'. Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἐπισήμως εἰς Πατριαρχεῖον ὑψωθείσα, μακρὰν καὶ ἐνδοξον ἄμα δὲ καὶ πολυπαθεῖ ἔχει ἱστορίαν, πολλάκις πολλαχῶς διαταραχθεῖσα, καὶ ὑπὸ πολιτικῶν μεταβολῶν καὶ καιρικῶν περιστάσεων εἰς ταπεινὴν θέσιν καὶ ἐσχάτην ἐνδειαν περιελθοῦσα· πλὴν καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ γερὰ Ὁρθοδοξία, διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, οὕτως εἰπεῖν, μέχρι τῆς σήμερον διελθοῦσα, διατηρεῖται μετὰ τοῦ ἐνδόξου καὶ πολυπαθοῦς Πατριαρχείου ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκείνῃ γῇ, διότι οἱ κατὰ καρτὸς αἰοίδιμοι

Πατριάρχαι τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, περιστοιχιζόμενοι ὑπὸ κλήρου, ἄκραν αὐταπάρνησιν καὶ θυσίαν μέχρις αἵματος ἐπιδεικνυμένοι, ὡς ἄγρυπνοι ποιμένες, κόπῳ καὶ μόχθῳ καὶ ταλαιπωρίᾳ καὶ ἀγῶσιν ἀποστολικοῖς καὶ μαρτυρικοῖς περιέσκεπον τὸ λογικὸν αὐτῶν ποιμνιον, ὅπερ λύκοι πολυειδεῖς καὶ πολύτροποι προσέβαλλον, καὶ ἐφρούρουσαν τὰ ἱερὰ σκηνώματα καὶ ἅγια προσκυνήματα, ἐφ' ὧν ὁμολογουμένως ἀπαράγραπτα ἔχομεν δίκαια. Τὴν ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων ἀδιαρρήτως μέχρι τῆς σήμερον διήκουσαν ἄλυσιν τῶν Πατριαρχῶν τῆς ἁγίας Πόλεως συνεχίζει ὁ νῦν εὐκλεῶς πατριαρχεῦν Μακαριώτατος Πατριάρχης κ. Γεράσιμος, οὗ σύντομον βιογραφίαν σκιαγραφούμεν ἐνταῦθα.

Ο Μ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.

Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Γεράσιμος ἐγεννήθη τῷ 1839 ἐν Ἀστρεί τῆς Πελοποννήσου ἐκ τῆς οἰκογενείας Πρωτοπαπᾶ, πρόσηβος δ' ἔτι ὧν, ἀπεστάλη ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν αὐτοῦ γονέων εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνθα ἐτάχθη ὑπὸ τὴν πνευματικὴν κηδεμονίαν τοῦ δείου αὐτοῦ Γερασίμου, ἀρχιεπισκόπου Λύδδης, ὅστις, φίλος ὧν τῶν

γραμμαμάτων και περί μορφώσεως καλών κληρικῶν μεγάλως ἐνδιαφερόμενος, ἀμέσως εἰσήγαγε τὸν νεαρὸν αὐτοῦ ἀνεψιὸν εἰς τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις προκαταρκτικὴν σχολήν, τὴν προωρισμένην ὅπως προπαρασκευάζη μαθητὰς διὰ τὴν θεολογικὴν σχολὴν τοῦ Σταυροῦ. Προπαρασκευασθεὶς ὁ Γεράσιμος ἐν τῇ προκαταρκτικῇ εἰσηλθὼν εἰς τὴν θεολογικὴν, καὶ τὴν ὅλην σειρὰν τῶν ἐν αὐτῷ διδασκομένων ἐγκυκλοπαιδικῶν καὶ θεολογικῶν μαθημάτων οὕτως εὐδοκίμως διήκουσε, χρηματίσας μεταξὺ ἄλλων μαθητῆς τοῦ αἰοδίου ἐκείνου διδασκάλου Διονυσίου Κλεόπα, ὥστε, ἅμα ἀποπερατώνσας αὐτὴν τῷ 1860 ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Γερμανοῦ Γρηγοῦρα, τοῦ νῦν εὐδοκίμου διευθυντοῦ τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς θεολογικῆς Σχολῆς, ἀμέσως ἐκλεγείσθαι διωρίσθη ὑφηγητῆς καὶ βιβλιοθηκῆριος ἐν τῇ Σχολῇ, προπαρασκευαζόμενος εἰς τελειότερας καὶ εὐρύτερας σπουδὰς, χειροτονηθεὶς μετ' ὀλίγον ἱεροδιάκονος ὑπὸ τοῦ αἰοδίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίλλου καὶ μετονομασθεὶς ἀπὸ Κωνσταντίνου Γεράσιμος.

Μετὰ διετητὴ ἐν τῇ σχολῇ διδασκαλίαν ἀπεστάλη κατὰ ὀκτώβριον τοῦ 1862 δαπάναις τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Π. Τάφου εἰς τὰς κλεινὰς Ἀθήνας εὐρύτερας σπουδῆς χάριν, συνοδεύσας τὸν ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς Ἀθήνας ἐπιστρέφοντα Ἀρχιμανδρίτην Ἀλέξανδρον Λυκούργον, ὕστερον ἀρχιεπίσκοπον Σύρου καὶ Τήνου, καθηγητὴν τότε ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ὄντα, ὅστις θερμῶς τὸν Γεράσιμον τῷ Πατριάρχῃ Κυρίλλῳ συνέστησε, δίδων ἐν αὐτῷ χρήσιμον λειτουργὸν τῆς Ἐκκλησίας. Τετραετίαν ὅλην ἐν ταῖς ἰοστεφάνοις Ἀθήναις διατρίψας καὶ πάντοδαπὰς γνώσεις προσκτησάμενος, ἰδίᾳ δὲ περὶ τὰ Φυσικομαθηματικὰ σπουδάσας, πρὸς ἃ εὐφυῶς εἶχεν, ἐπανέκαμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα τῷ 1866, καὶ ἀμέσως διωρίσθη καθηγητῆς τῶν Φυσικομαθηματικῶν ἐν τῇ θ. Σχολῇ, διδάξας ταῦτα ἐπὶ ἐξαετίαν λίαν φιλοτίμως ἐν ἄκρᾳ σαφηνείᾳ καὶ μαθηματικῇ ἀκριβείᾳ, ἐκπληρῶν ἅμα καθήκοντα Γραμματέως καὶ Βιβλιοθηκῆριου τῆς Σχολῆς.

Ὁ αἰοδῖμος Πατριάρχης Κύριλλος ἐκτιμῶν τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνδρός, ἐχειροτόνησεν αὐτὸν κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1872 Ἱερέα καὶ εἰς Ἀρχιμανδρίτην τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου προεχειρίσατο, καὶ ὀλίγου δεῖν ὁ Γεράσιμος ἐχειροτονεῖτο Μητροπολίτης Πτολεμαίδος πλὴν αἴφνης κλυδωνισθείσης καὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκραγείσης γνωστῆς ἐκκλησιαστικῆς θύελλης, ὁ Γεράσιμος ὑπέικων τῇ φωνῇ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ Μητροῦς, μετέβη μετ' ἄλλων Ἁγιοταφιτῶν Πατέρων ὡς ἕκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ ἐπίτροπος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων εἰς Κωνσταντινούπολιν. Μετὰ ἐν ἔτος ἐπανακάμπτει εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔνθα διορίζεται Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Κοινοῦ τοῦ Π. Τάφου καὶ μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πατριαρχεύοντος τοῦ αἰοδίου Προκοπίου, ἀόκνως καὶ ἀνελλιπῶς τὴν διακονίαν αὐτὴν ἐπὶ τετραετίαν ἐκτελέσας. Ὁ αἰοδῖμος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ἱεροθέος, τοῖς πολλοῖς προτερήμασι τοῦ Γερασίμου καὶ τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ χρησιμότητι εὐρύτερον θέλων ν' ἀνοίξῃ στάδιον, προήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφείας κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1877, ἀποστείλας αὐτὸν λίαν καταλλήλως Ἐπίτροπον αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1878 ὁμοθυμῶν γνῶμη τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν εὐαγῶν Μονῶν ἐστάλη ἀπὸ κοινοῦ ἀντιπρό-

σπος διὰ τὸ πολύκροτον Μοναστηριακὸν ζήτημα εἰς τὸ ἐν Βερολίῳ Εὐρωπαϊκὸν Συνέδριον, καὶ διὰ Παρισίων, Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων καὶ Δαμασκού ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, λήγοντος τοῦ μηνὸς Αὐγούστου. Ἐνεκεν τοῦ αὐτοῦ Μοναστηριακοῦ ζητήματος ἀπεστάλη κατὰ Μάρτιον 1880 μετὰ τοῦ Μητροπολίτου Νικομηδείας κ. Φιλοθέου Βρυεννίου εἰς Βουκουρέστιον ἀντιπρόσωπος τῶν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἐνδιαφερομένων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἐπιστρέψας ἐκεῖθεν περὶ τὰ τέλη Μαΐου. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου Ἱεροθέου προήχθη εἰς Μητροπολίτην Σκυθοπόλεως ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ τοῦ 1881, καὶ ἔκτοτε διέμεινεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίτροπος τοῦ Π. Τάφου, ὦν συγχρόνως ἀντιπρόσωπος καὶ τῶν δύο ἄλλων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ αἰοδίου Πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἱεροθέου καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Σαφρονίου, ἀγαπώμενος καὶ ἐκτιμώμενος ὑφ' ὅλης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐγενοῦς κοινωνίας, ἀπολαύων δὲ καὶ τῆς ὑψηλῆς εὐνοίας τῆς σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἔνεκεν τῆς συνετῆς καὶ νομοταγοῦς αὐτοῦ πολιτείας, μέχρι τοῦ 1884, ὁπότε κατὰ Νοέμβριον κελεύσει τοῦ πατριαρχεύοντος Νικοδήμου κατήλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, τῶν πραγμάτων ἀπαιτούντων τὴν χρήσιμον αὐτοῦ παρουσίαν· ὁ ἅγιος Σκυθοπόλεως ἐπιστρέψας εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν, ἦτο ἡ χαρὰ τῶν Ἀδελφῶν καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· πρόθυμος ὦν εἰς πᾶσαν τῆς Ἐκκλησίας ὑπηρεσίαν, καὶ ἀληθῶς μοναχικὴν ὑπακοὴν ἐπιδεικνύμενος, ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Νικοδήμου εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Χριστιανῶν καὶ δὴ τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἐν ᾧ δ' ὁ καρτερικὸς Γεράσιμος ἀποστολικῶς περιώδευε καὶ πατρικῶς συνέβούλευε καὶ ἐστήριζε τοὺς πιστοὺς πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἀποστολικῇ καὶ Πατριαρχικῇ Ἐκκλησίᾳ, στερηθεῖσα τοῦ Πατριάρχου αὐτῆς πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος αἰοδίου Ἱεροθέου, ἐξελέξατο αὐτὸν κοινῇ ψήφῳ Πατριάρχην τῆς μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας τῇ 29 Μαΐου 1885.

Ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις πρεσβυγενῆς Ἐκκλησία τὸ μὲν ἐλυπήθη ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ, μέλλουσα νὰ στερηθῇ τοιοῦτου σπανίου αὐτῆς μέλους, ἀνδρὸς πεπαιδευμένου, ἱκανοῦ καὶ ἐμπείρου, τὸ δ' ἐχάρη καὶ συγκεκινημένη προέπεμψεν αὐτὸν, ἐγκαυχωμένη ὅτι τοιοῦτον ποιμένα δωροφορεῖ εἰς τὴν γείτονα ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ οὕτως ὁ ἐψηφισμένος Ἀντιοχείας κλαίων ἀποχωρίσθεις τῶν κόλπων τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μετανοίας, ἐν ἧ' ἐκ παιδῶν ἐσπούδασεν, ἀνετράφη, εἰργάσθη καὶ ἠγαπήθη, μετέβη εἰς Δαμασκόν, ἔνθα ἐγένετο ἡ κανονικὴ αὐτοῦ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον Ἀντιοχείας ἀνάρρησις τῇ 28 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ὁ Γεράσιμος, ἅμα ἀναλαβὼν τοὺς οἴακας τῆς Ἱερᾶς ὀλκάδος τῶν Ἀντιοχείων, καθήκον αὐτοῦ πρῶτον ἐθεώρησεν ἵνα περιέλθῃ τὴν ὅλην περιφέρειαν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ ἀληθῶς ἀποστολικῶς καὶ ἄνευ ματαίας πομπῆς καὶ ἐπιδείξεως, ὅπως ἐκ τοῦ συνεγγυς σπουδάσῃ τὰς ἀνάγκας τῶν Χριστιανῶν καὶ προσενέγκῃ τὰ κατάλληλα φάρμακα. Ἡ ἐν Συρίᾳ ἐνέργεια αὐτοῦ ὑπῆρξε σωτήριος καὶ πλήρης εὐλογίας, μέγαν δ' ἰδίως ἐπεδείξατο ζήλῶν πρὸς ἴδρυσιν ὀρθοδόξων σχολείων, θέλων ν' ἀπαλλάξῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ παντελῶς πάσης ἑτεροδόξου ἐπιρροῆς. Εἰς πᾶσαν ἀναφυομένην ἔριδα προσέτρεχεν ἀμέσως ὡς ἄγρυπνος ποιμὴν, καὶ διὰ

τοῦ ἡπίου αὐτοῦ τρόπου, τῆς γλυκειᾶς συμπεριφορᾶς καὶ τῶν συνετῶν εὐαγγελικῶν παραινέσεων κατηύναζε τὰ πάθη καὶ συνήγου τὰ διεστῶτα. Μὴ θέλοντες νὰ ἐνοχλήσωμεν τὸ ταπεινὸν καὶ ἄτυφον τοῦ ἡθους αὐτοῦ, δὲν εἰσερχόμεθα εἰς ἀκριβεστεράς λεπτομερείας, ἐπαναλαμβάνοντες ὅσα πολλάκις ὁ τύπος περὶ αὐτοῦ ἐγκωμιαστικῶς ἀνέγραψεν.

Ἄλλ' ἐν ᾧ οὕτως ἐν συνέσει καὶ μετὰ ζήλου ὁ Ἀντιοχείας Γεράσιμος ἐποίμαινε τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποιμνιον, ἀγαπώμενος καὶ σχεδὸν λατρευόμενος ὑπ' αὐτοῦ, κενούται ὁ θρόνος Ἱεροσολύμων, τοῦ Πατριάρχου Νικοδήμου παραιτηθέντος, ὡς μὴ δυναμένου πλέον νὰ ἐργασθῆ, καὶ ἔχοντος ἐπόμενως ἀνάγκην πνευματικῆς ἡσυχίας καὶ σωματικῆς θεραπείας. Οἱ Ἀδελφοὶ Ἀγιοταφίται καὶ ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων ἐπὶ πολλοὺς μῆνας στεροῦνται Πατρός καὶ Πατριάρχου· πάντες ἐκ τῆς πείρας πολλὰ διδαχθέντες, ζητοῦσι τὸν ἐμπειρὸν καὶ δόκιμον πηδαλιούχον, τὸν βουλόμενον καὶ δυνάμενον δεῖα συνάρσει δεξιῶς νὰ πηδαλιουχήσῃ τὸ ἱερὸν σκάφος τῆς πολυπαθοῦς αὐτῶν Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας. Ἐπὶ πολὺ ἐπικρατεῖ διαφωνία, τῶν μὲν πρὸς τοῦτον, τῶν δὲ πρὸς τὸν ἄλλον ἀποκλινόντων, ἐπὶ τέλους ὅμως ὑπερίσχυεν ἡ φρόνησις, ὑπεχώρησαν τὰ κόμματα καὶ ζυγηρὸν ἀνέδορε τὸ ἐν τῷ βᾶθει τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐγκαθήμενον γνήσιον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν Καταστήματος ἐνδιαφέρον, καὶ οὕτως ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων ἐστράφη πρὸς τὸ προσφιλέστατον αὐτῆς τέκνον, τὸν Πατριάρχην

Ἀντιοχείας, τοῦτον κοινῇ ψήφῳ καὶ ὁμοθυμῶν γνώμῃ ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἐγκαρδίῳ συγκινήσει ἀνακηρύξασα ἴδιον Ποιμενάρχην τῇ 27 Φεβρουαρίου 1891 ἐν τῷ πανσέπτῳ ναφ τῆς Ἀναστάσεως.

Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων Ἀγιοταφίτων μεταβάσα εἰς Δαμασκόν, παρέλαβεν αὐτὸν καὶ συνώδευσε μέχρις Ἱεροσολύμων, ἐνθα ἐγένετο ἡ ἐπίσημος αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἀδελφοθέου ἀνάρρησις τῇ 13 Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, ἐν μέσῳ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως καὶ ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ.

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις ὁ βίος τοῦ νῦν Μ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Γερασίμου· ἄγει ἤδη τὸ 52 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, εἶνε ἐγκρατῆς τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἀραβικῆς γλώσσης, ἐμπειρὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ ζητημάτων, ἀκάματος πρόμαχος τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας, γλυκὸς καὶ εὐπροσήγορος μετὰ σεμνότητος καὶ ἐμβριθείας, εἰρηνικοῦ καὶ συμβιβαστικοῦ χαρακτήρος, ἀνὴρ τοῦ καθήκοντος, ἐργαζόμενος πάντοτε μετὰ ζήλου καὶ περισκέψεως. Τοιαῦτα δὲ κεκτημένος ἐμφυτα καὶ ἐπίκτητα προτερήματα ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, εὐελπιστοῦμεν, ὅτι πρυτανεύσει τὴν εἰρήνην τῇ Σιωνίτιδι Ἐκκλησίᾳ, διορθώσει τὰ κακῶς ἔχοντα καὶ ἀνορθώσει τὸ πεπτωκὸς αὐτῆς γόητρον, ἔχων πάντοτε προθύμους καὶ εὐκρινεῖς συμβούλους, καὶ συναντιλήπτορας τοῦς Ἀδελφοὺς Ἀγιοταφίτας.

Ἐν Ἐρλάγγῃ, τῇ 13/25 Ἰουλίου 1891.

Γερμανὸς Βασιλάκης.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

(Συνέχεια.)

Πολὺ δυσκολώτερον καὶ συγχρόνως πολὺ φρονιμώτερον εἶνε, ἀντὶ νὰ ἀρνώμεθα τὰ πάντα, νὰ ζητῶμεν τὸν πυρῆνα ἐκεῖνον τῆς ἀληθείας, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὸσαῦτα ψεῦδη. Πρὸ πολλοῦ ἤδη αὐτὸς ὁ Βάκων ἐνόησεν ὅτι ἡ φαντασία ἦτο ἡ ἐξασκούσα τόσον ἰσχυρὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ σώματος. Εἶναι πρόβλημα μεγίστης ἀξίας καὶ μεγίστης σπουδαιότητος, ἔλεγε, τὸ νὰ ἐρευνηθῆ τις ἐπὶ πόσον ἡ φαντασία δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὸ σῶμα ἐνὸς ἀνθρώπου, φανταζομένου κατὰ τι. Μόλις δύο αἰῶνας ὕστερον ἡ ἐρευνα αὕτη ἐγένετο μετ' ἐπιστημονικῆς σπουδαιότητος. Ὁ Μέσμερος μὲ τὸν μαγνητισμὸν τοῦ ἔδωκε τὴν πρώτην ᾠδῆσιν.

Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Μεσμέρου ἔλεγον ὅτι ἰάτρευον τοὺς ἀσθενεῖς τῶν διὰ τινος μυστηριώδους δυνάμεως, τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ, ὅστις ἐκ τοῦ μαγνητιστοῦ μεταγγίζετο εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀσθενοῦς. Ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη δὲν ἤξευρε τίποτε περὶ τοιαύτης δυνάμεως καὶ ὠνόμασε τὸν Μέσμερον ἀπλούστατα ἀγύρτην. «Τὰ πάντα εἶναι φαντασιώδη, καὶ ἀρκεῖ» ἔλεγον πάντες.

Ἐν τούτοις ὁ Μέσμερος ἰάτρευε τοὺς ἀρρώστους του. Καὶ οἱ σοφοὶ ἐλησμόνουν νὰ ἐρωτήσωσι: πῶς ἄρα γε αὕτη ἡ ἀνόητος φαντασία εἰμπορεῖ νὰ ἰατρεύῃ τόσους ἀνθρώπους; Μὲ τὴν μίαν μόνην λέξιν «φαντασία» ἐθεώρησαν τὸ πρᾶγμα ὡς τελειωμένον καὶ ὡς ἀνάξιον περαιτέρω ζητήσεως. Ἐν τούτοις ὅμως τὰ γεγονότα, περὶ τῶν ὁποίων οἱ σοφοὶ δὲν ἤθελον νὰ ἤξεύρουν τίποτε, ἔμειναν καὶ ἐξηκολούθησαν ὑφιστάμενα, ὅτε δὲ αἱ θύ-

ραι τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας ἐκλείσθησαν δι' αὐτά, τότε πλέον ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας ἀληθινῶν ἀγυρτῶν, οἵτινες ἐξεμεταλλεύθησαν καὶ κατεχράσθησαν αὐτὰ μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας.

Οὐδεὶς ἐσκέπτετο νὰ ἐξετάσῃ ἐπιστημονικῶς καὶ νὰ χρησιμοποίησῃ συστηματικῶς τὴν δύναμιν ταύτην, ἥτις ἐτέλει τοιαῦτα καὶ τὸσαῦτα θαύματα. Ἐκ τούτων ἐπιστημόνων οὐδεὶς ἀνελογίζετο ὅτι ἦτο πολὺ συνετώτερον νὰ ἐρευνηθῆ καὶ νὰ μάθῃ τὴν τέχνην καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὴν μετὰ περισσοτέρας γνώσεως καὶ βαδύτερας κατανοήσεως, παρὰ νὰ ἀρνήται πράγματα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος μὴ ἐπιστήμων ἔβλεπε μετὰ τοὺς ἰδίους τοῦ ὀφθαλμοῦς.

Τὴν σύνεσιν ταύτην ἔσχε μόνος ὁ James Braid, καὶ ὁ ὀξυδερκῆς οὗτος Ἄγγλος ἐγένετο τοιοτοτρόπως ὁ ἰδρυτὴς τῆς ἐπιστημονικῶς ἐφαρμοζομένης ψυχιατρικῆς μεθόδου. Ὁ Braid ἤξευρεν ὅτι οἱ μαγνητισταὶ ἐνέβαλλον τοὺς ἀρρώστους τῶν εἰς παράδοξόν τινα κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζον μαγνητικὸν ὕπνον. Ἀντὶ νὰ ἀρνηθῆ τοῦτο καὶ νὰ τὸ θεωρήσῃ ὡς ἀπάτην καὶ ἀγυρτεῖαν, ἐμελέτησε τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐπροκαλεῖτο ὁ ὕπνος οὗτος, καὶ ἀνεκάλυψε ταχέως, ὅτι πολλοὶ ἀνδρῶποι διὰ τῆς μακρᾶς καὶ συντόνου προσηλώσεως τῶν ὀφθαλμῶν τῶν εἰς ἓν σημεῖον ἐμπίπτουσιν εἰς εἶδος τι ὕπνου, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ Braid ὠνόμασεν ὕπνωσιν (Hypnose).

Εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις εἶνε παντελῶς ἀδύνα-